

Plan för förebyggande av och ingripande vid våld, mobbing och trakasserier

GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING/ GYMNASIEUTBILDNING

Kyrklätts gymnasium

Skolans namn

Planen utarbetad/uppdaterad av: Studerandevårdsteamet vid Kyrklätts gymnasium	Datum: 2022-09-05
Planen i kraft fr.o.m detta datum:	
Utvärderingen gjord av:	Datum:

Innehållsförteckning

Plan för förebyggande av och ingripande vid våld, mobbing och trakasserier 2022

1.	Grunder för planen	3
1.1	Syfte och målsättning	3
1.2	Innehåll	3
1.3	Begrepp	3
1.4	Arbets- och ansvarsfördelning	5
1.5	Uppgörandet av planen	5
1.6	Nyttiga länkar	6
2.	Arbets- och ansvarsfördelningen i vår skola	7
3.	Vi förebygger mobbing, våld och trakasserier	8
4.	Vi ingriper vid mobbing, våld och trakasserier	9
5.	Vår eftervård vid mobbing, våld och trakasserier	11
6.	Samarbetet med vårdnadshavare och myndigheter	12
7.	Information om planen	13
8.	Utvärdering av planen	14
	Källförteckning	15

1. Grunder för planen

1.1 Syfte och målsättning

Syftet med planen är att i enlighet med lagen om grundläggande utbildning (628/1998, 29§), gymnasielagen (714/2018, 40§) och lagen om elevvård (1287/2013, 13§) skapa en trygg studiemiljö för elever/studerande och skydda dem mot våld, mobbing och trakasserier.

Mobbing, våld, rasism eller annan diskriminering ska inte accepteras och man ska genast ingripa vid osakligt beteende.

Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014

Utbildningsanordnaren ska skydda den studerande från mobbing, våld och trakasserier.

Grunderna för läroplanen för gymnasieutbildningen 2019

1.2 Innehåll

Enligt Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014 samt Grunderna för gymnasiets läroplan 2019 ska utbildningsanordnaren som en del av den skolspecifika elev-/studerandevårdsplanen utarbeta en plan för att skydda elever/studeranden mot våld, mobbing och trakasserier. Den ska ta hänsyn både till elever/studerandes inbördes samspel och samspelet mellan eleverna och de vuxna i skolan. Planen ska beskriva

- hur man förebygger och ingriper vid mobbing, våld och trakasserier
- hur ovannämnda frågor beaktas på skol-, grupp- och individnivå
- hur individuellt stöd, behövlig vård, övriga åtgärder och uppföljning ordnas, både för förövaren och för den som utsatts
- samarbetet med vårdnadshavarna
- samarbetet med de myndigheter som behövs
- hur personalen, elever/studeranden, vårdnadshavare och samarbetspartner ska göras förtrogna med och informeras om planen
- hur planen uppdateras, följs upp och utvärderas.

1.3 Begrepp

Mobbing är ett begrepp som alla gånger inte är så lätt att definiera eftersom det kan ha så varierande innebörd för olika individer. Mobbing är också en subjektiv upplevelse. Därför är det viktigt att aktivt föra en dialog kring fenomenet och dess olika begrepp bland både pedagoger, barn/elever/studerande och vårdnadshavare.

En av de mest allmänt använda definitionerna av mobbing som används inom skolan är

Olweus (1973) definition: "En person är mobbad när han/hon, upprepade gånger och under en viss tid blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer."

Salmivalli (2003) som forskar i Finland om mobbing och står bakom programmet Kiva-skola definierar mobbing så här: "Mobbing är ett aggressivt beteende med vilket man gör någon illa fysiskt eller psykiskt och handlingarna är återkommande, avsiktliga och riktar sig mot en försvarslös."

Konflikter

Konflikter och gräl hör till mänskliga relationer. De uppstår i situationer då människor är av olika åsikt eller vill olika saker. Konflikter och gräl skiljer sig från mobbing genom att de är övergående och att det inte är en och samma elev som ständigt blir utsatt.

Fysisk mobbing är att slå, sparka, knuffa, knipa, hålla fast, slita i kläder, trycka in i väggen, sätta krokben, förstöra någons kläder eller saker, blockera vägen för någon, gömma en annans väska eller att slå igen dörren framför någons näsa. Den fysiska mobbingen är lättast att upptäcka. Fysisk mobbing kan innebära våld och misshandel. I mobbningsfall med inslag av fysiskt våld finns det skäl att överväga om man borde brottsanmäla fallet.

Psykisk mobbing är då man vänder ryggen till när någon närmar sig, då man grimaserar eller himlar med ögonen, kastar menande blickar mellan varandra, inte svarar på tilltal, utestänger någon från gruppen eller behandlar någon som luft. Den psykiska mobbingen är vanligast och svårast att upptäcka för omgivningen. Det är också mycket svårt för den utsatta både att säga ifrån och att bevisa att mobbingen förekommer.

Verbal mobbing är att säga elaka saker, håna, göra narr av, skratta åt någon, sprida skvaller, lögner eller elaka rykten, viska, hota, ironisera över kläder/utseende, fnittra och skämta på en annans bekostnad. Ord lämnar inga fysiska spår, utan deras kraft riktas rakt mot den mobbades självkänsla och jaguppfattning och därmed skadas offrets förhållningssätt till sig själv och andra.

Elektronisk mobbing/nätmobbing innebär att man med avsikt och upprepade gånger utsätter någon för negativa handlingar/kränkningar på internet, sociala medier eller via mobiltelefon, t.ex. skicka elaka eller hotfulla meddelanden, trakassera någon i olika chattforum, sprida pinsamma foton eller personliga uppgifter. Mobbingen är tekniskt sett väldigt enkel, den kräver inte mera än att klicka eller trycka på några knappar. Nätmobbing följer eleven med hem, mobbaren når den mobbade i princip när som helst.

Rasistisk mobbing, t.ex. att trakassera någon pga. nationalitet, hudfärg, språk eller religion.

Sexuella trakasserier är icke-önskvärt verbalt, icke-verbalt eller fysiskt beteende av sexuell karaktär som t.ex. kränkningar av elevens integritet vad beträffar kön eller sexualitet, osakligt prat som anspelar på sex, tvetydiga skämt samt kommentarer eller frågor om kroppen, osakliga meddelanden via olika sociala medier, fysiska närmanden, förslag till sexuellt umgänge eller sexuellt ofredande.

Indirekt mobbing innebär att den mobbade och mobbaren inte möts ansikte mot ansikte; de är inte tillsammans i mobbingssituationen. Indirekt mobbing är ofta en sorts social manipulation, mobbaren försöker påverka andra elever så att de ska börja undvika den mobbade och förhålla sig negativt till honom eller henne. Manipuleringen kan också ske genom att sprida lögnen om den mobbade och på det sättet förstöra relationerna mellan honom eller henne och de övriga eleverna. Den som blir offer för indirekt mobbing märker så småningom att han eller hon är den enda som är utan sällskap.

Synlig och osynlig mobbing. De synliga formerna är verbalt och fysiskt sårande. Psykisk och indirekt mobbing sker mera osynligt och utan att man lägger märke till den och den skadar den mobbades sociala relationer. Nätmobbingen är också rätt osynlig för utomstående och förekommer var och när som helst.

1.4 Arbets- och ansvarsfördelning

Att förebygga och ingripa vid våld, mobbing och trakasserier hör till hela skolgemenskapens ansvar.

Utbildningsanordnaren ansvarar för att ge anvisningar och botten för det förebyggande arbetet mot våld, mobbing och trakasserier samt att anvisningarna och planerna följs upp.

Skolans rektor ansvarar för att skolan har uppgjort och uppdaterat planen och att skolans personal, elever/studerande och vårdnadshavare är informerade om både planen och handlingsmodellerna.

Skolans personal är observanta och extra uppmärksamma på elever som går ensamma och verkar ledsna eller nedstämda. Lärare och övrig personal i skolan är skyldiga att informera klasslärare eller rektorn vid misstanke om mobbing.

Elever anmäler till lärare eller annan personal i skolan om man själv blir utsatt eller ser någon annan bli utsatt.

Vårdnadshavare uppmanas kontakta klassföreståndare eller rektor vid skolan vid misstanke eller vetskap om att ens eget barn eller andra barn blir utsatta för mobbing.

1.5 Uppgörandet av planen

Alla skolor gör upp en egen plan för förebyggande av och ingripande vid våld, mobbing och trakasserier. Planen görs upp/uppdateras av skolorna i början av varje läsår, följs upp under året vid behov och utvärderas vid läsårets slut.

Planbotten är uppbyggt enligt följande logik: punkt 1 består av grunderna för planen och punkt 2-8 fylls i av skolan (punkt 2-7 på hösten och punkt 8 på våren).

1.6 Nyttiga länkar

Hur ska man gå till väga om det förekommer mobbing på nätet?

<https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/hur-ska-man-ga-till-vaga-om-det-forekommer-mobbing-pa-natet>

Kiva-skola – Handbok för föräldrar, <http://www.kivakoulu.fi/handbok>

Lagen om elevvård (1287/2013)

Lagen om grundläggande utbildning (628/1998)

Mobbningsförebyggande arbete inom småbarnsfostran, Att utarbeta en handlingsplan för att förebygga och ingripa i mobbing, Folkhälsan & MLL

<https://www.folkhalsan.fi/barn/professionella/anti-mobbing/handlingsplanskurs-mot-mobbing/>

Utbildningsstyrelsens webbplats, <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/mobbningsforebyggande-arbete>

2. Arbets- och ansvarsfördelningen i vår skola

Personer som ansvarar för uppgörande och uppföljande av planen.

Studerandevårdsteamet, RÄTT-gruppen, studerandekårsstyrelsen, föräldrarådet

3. Vi förebygger mobbing, våld och trakasserier

Skolnivå
<ul style="list-style-type: none">• Personalen föregår med gott exempel (hur tala om andra och till andra) och är uppmärksamma på att bemötandet under lektionstid och raster är respektfullt.• Tutor-, studerandekårs- och caféverksamheten har som syfte att stärka trivseln och tryggheten i skolan. Tutorerna hjälper första årets studerande att komma igång med sina studier och förstärker samhörigheten i skolan. Tutoruppdraget sträcker sig över hela skolåret.• Varje år i period 3 har samtliga studerande möjlighet att delta i en anonym trivselenkät. Även den nationella skolhälsoundersökningen kartlägger förekomsten av mobbing bland unga.• Lärarna och studerandevårdspersonalen får fortbildning inom mobbningsförebyggande-, värdegrunds- och mångfaldsarbete.
Gruppnivå
<ul style="list-style-type: none">• Vi ordnar regelbundet lektioner, samlingar och temadagar som stöder sociala färdigheter, självkänsla, tolerans för olikheter och positiv kommunikation.
Elevnivå
<ul style="list-style-type: none">• Samtliga första årets studerande erbjuds ett individuellt samtal med kuratorn och ett med hälsovårdaren. De studerande har vid under hela gymnasietiden tillgång till kurator-, hälsovårdar- och psykologtjänster.

4. Vi ingriper vid mobbing, våld och trakasserier

Skolnivå
<ul style="list-style-type: none">All skolpersonal som misstänker mobbing har en skyldighet att omedelbart kontakta RÄTT-gruppen.Studeringe kan anmäla mobbningsfall direkt till någon av RÄTT-gruppens medlemmar, eller till någon annan i gymnasiepersonalen, som för ärendet vidare till RÄTT-gruppen. Anmälan kan göras muntligt eller skriftligt. En anmälningsblankett finns tillgänglig på skolans hemsida.

Gruppenivå

Elevnivå
<ol style="list-style-type: none">RÄTT-gruppen informeras om mobbningsfallet och samlas omgående. Gymnasiets rektor informeras om utredningen.RÄTT-gruppen gör upp en handlingsplan med direkta åtgärder:<ul style="list-style-type: none">Samtliga parter i ärendet kontaktas och hörs var för sig så fort som möjligt. Eventuella andra medverkande kontaktas också för utredande diskussion.Vid behov kontaktas vårdnadshavare och/eller polis.Vid behov görs en omflyttning av mobbaren till en annan undervisningsgrupp.Samtliga parter i ärendet erbjuds samtalsstöd och hjälp av skolans kurator, psykolog eller hälsovårdare. Vid behov kan även utomstående hjälp anlitas (t.ex. ungdomsmottagningen).Utvalda tutorer kan vidtalas för att stöda den utsatta i skolan.Tills situationen är åtgärdad ökas den synliga vuxennärvaron i skolans utrymmen.Diskussionerna och åtgärderna dokumenteras. Dokumentationen sparas i rektorns låsta arkivskåp.

4. Uppföljning:

- Första uppföljningsdiskussionen hålls inom 1–2 veckor från det första mötet.
- Fortsatta uppföljningsdiskussioner hålls enligt behov.

5. Om mobbningen inte upphör

- RÄTT-gruppen kartlägger vilka stödande och disciplinära åtgärder kan avhjälpa situationen för de inblandade parterna. Den utsatta partens bästa beaktas i första hand.

5. Vår eftervård vid mobbing, våld och trakasserier

Beskriv hur skolan ordnar individuellt stöd, behövlig vård, övriga åtgärder och uppföljning, både för förövaren och för den som utsatts.

Eftervård för förövaren och för den som utsatts

Uppföljning:

- Första uppföljningsdiskussionen hålls inom 1–2 veckor från det första mötet.
- Fortsatta uppföljningsdiskussioner hålls enligt behov.

6. Samarbetet med vårdnadshavare och myndigheter

Vårdnadshavare

Myndigheter

7. Information om planen

Skolan ska informera om planen för förebyggande av och ingripande vid våld, mobbing och trakasserier. Det är viktigt att alla elever, skolans personal och vårdnadshavarna känner till planen.

Beskriv hur skolan gör personalen, elever/studerande, vårdnadshavare och samarbetspartner förtrogna med planen.

Personalen

Planen finns tillgänglig för lärare i skolans molnmapp med planer

Elever/studerande

- Planen går igenom med alla studeranden i början av läsåret. Grupphandledaren ansvarar för att det genomförs
- Tutorerna deltar vid behov i genomgången.
- Ett sammandrag av handlingsplanen finns tillgänglig på skolans hemsida.

Vårdnadshavare

- Vårdnadshavare har tillgång till sammandraget av planen via skolans hemsida.
- Vårdnadshavarna får info om skolans planer vid föräldramöten.

Samarbetspartner

8. Utvärdering av planen

Källförteckning

Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014

Grunderna för läroplanen för gymnasieutbildningen 2019

Gymnasielagen (714/2018)

Kiva skola – Handbok för föräldrar, <http://www.kivakoulu.fi/handbok>

Lagen om elevvård (1287/2013)

Lagen om grundläggande utbildning (628/1998)

Mobbningsförebyggande arbete inom småbarnsfostran, Att utarbeta en handlingsplan för att förebygga och ingripa i mobbing, Folkhälsan & MLL

<https://www.folkhalsan.fi/barn/professionella/anti-mobbing/handlingsplanskurs-mot-mobbing/>

Utbildningsstyrelsens webbplats, <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/mobbningsforebyggande-arbete>